

تبیین روابط ساختاری سلامت روانی، سلامت مالی و فرهنگ تمکین مالیاتی

اعظم زنگانه: دانشجوی دکتری، گروه مدیریت، واحد علی آبادکتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آبادکتول، ایران
روح اله سمیعی: استادیار، گروه مدیریت، واحد علی آبادکتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آبادکتول، ایران (* نویسنده مسئول) roohalla.samiee@gmail.com
حسین دیده‌خانی: استادیار، گروه مهندسی صنایع، واحد علی آبادکتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آبادکتول، ایران
محمود رضا مستقیم: استادیار، گروه مدیریت، واحد علی آبادکتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آبادکتول، ایران

چکیده

کلیدواژه‌ها

سلامت روان،
سلامت مالی،
تمکین

زمینه و هدف: سلامت یکی از دغدغه‌هایی است که از دیرباز مورد توجه محققین بوده است. هدف از انجام تحقیق حاضر تبیین روابط ساختاری سلامت روانی، سلامت مالی و فرهنگ تمکین مالیاتی بود.

روش کار: تحقیق حاضر کاربردی است که به روش پیمایشی و به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی مودی مالیاتی شهر گرگان بودند که اطلاعات دقیقی از تعداد آنان در دسترس نبود. بر حسب فرمول حجم نمونه کوکران در شرایط نامشخص بودن حجم جامعه، تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه تحقیق مشخص شدند. پس از پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های تحقیق تعداد ۳۷۰ پرسش‌نامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار پژوهش شامل سه پرسش‌نامه سلامت روان گلدبرگ ۱۹۷۲ (دارای ۲۸ گویه و ۴ زیر مقیاس)، سلامت مالی روسمن و همکاران شامل ۱۲ گویه و فرهنگ تمکین مالیاتی ابراهیمیان و همکاران شامل ۷ سؤال و ۳ خرده مقیاس بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از روش آماری معادلات ساختاری استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که سلامت مالی بر فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان تاثیر معناداری به میزان ۰/۵۷۳ دارد. همچنین مشخص شد که سلامت روانی بر فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان تاثیر معناداری به میزان ۰/۳۹۸ دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج تایید کننده ارتباط سلامت روانی با سلامت مالی و فرهنگ تمکین مالیاتی است، بنابراین پیشنهاد می‌شود مسئولین به سلامت روانی مودیان توجه خاصی داشته باشند.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی نداشته است.

شیوه استناد به این مقاله:

Zanganeh A, Samiee R, Didekhani H, Mostaghimi MR. Explaining the structural relationships between mental health, financial health and the culture of tax compliance. Razi J Med Sci. 2021;28(3):257-264.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با 3.0 CC BY-NC-SA صورت گرفته است.

Original Article

Explaining the structural relationships between mental health, financial health and the culture of tax compliance

Azam Zanganeh: PhD Student, Department of Management, Aliabad Katoul Branch, Islamic Azad University, Aliabad Katoul, Iran

Roohalla Samiee: Assistant Professor, Department of Management, Aliabad Katoul Branch, Islamic Azad University, Aliabad Katoul, Iran (* Corresponding author) roohalla.samiee@gmail.com

Hossein Didehkhani: Assistant Professor, Department of Engineering Industries, Aliabad Katoul Branch, Islamic Azad University, Aliabad Katoul, Iran

Mahmood Reza Mostaghimi: Assistant Professor, Department of Management, Aliabad Katoul Branch, Islamic Azad University, Aliabad Katoul, Iran

Abstract

Background & Aims: One of the most critical issues in the field of health is mental health and financial health. As one of the critical issues in the individual sphere, mental health has a vital role in individuals' mental and behavioral functioning (2). The impact of mental health in all aspects of the individual has led to it being identified as an influential variable in individual discussions (7). Promoting mental health plays a vital role in preventing high-risk behaviors among individuals. In other words, by managing mental health and improving its various aspects, it can be hoped that people will behave within the framework of values, norms, and standards of society. This issue is due to the functions of mental health in the development of mental abilities of individuals, which has been able to help the mental and physical development of individuals (8). Another variable studied in the present study is financial health. Today, the emergence of corruption as a human phenomenon has created significant problems for different societies (9). Financial health is formed in response to financial transparency, lack of corruption, and inappropriate financial behaviors (11). Financial health refers to the observance of local, national, and international standards and laws in trade. As one of the crucial issues in today's societies, mental health has played an important and influential role in the occurrence of abnormal behaviors. In a way, increasing financial health has improved people's financial matters as an internal force, and reducing financial health as a strong constraint has caused corruption and abnormality in people's financial behaviors (12). Financial health functions in improving countries' financial situation have caused various researchers to try on financial health capacities and strategies to improve it in the organizational and individual fields (14).

Improving the culture of tax compliance of citizens, as an essential issue in improving the tax situation of any country, has an essential role in the development and construction of communities; Today, improving the culture of tax compliance of citizens has been considered as a necessity by researchers in various fields. Considering the functions of mental health and financial health in individuals' behavioral and attitudinal domains, the functions of these variables in some issues such as the culture of tax compliance of citizens have not been scientifically and theoretically agreed upon by researchers. On the other hand, considering the capacities of mental health and financial health, it seems that these variables can improve the culture of tax compliance by influencing the mental state of individuals and improving their motivational status. This has led to a research vacuum in this area. Therefore, the present study aimed to explain the structural relationships between mental health, financial health, and the culture of tax compliance of citizens tried to fill this research gap. Therefore, the central question

Keywords

Mental Health,
Financial Health,
Compliance

Received: 01/03/2021

Published: 24/05/2021

of the present study is whether the mental health and financial health of the culture of tax compliance of citizens are effective?

Methods: The present study is applied and field. The method of the present study was a survey in terms of the data collection method. The study's statistical population included all tax modes in Gorgan, the exact number of which was not available. According to the Cochran sample size formula, in a situation where the population size is uncertain, 384 people were identified as the research sample. The reliability of this questionnaire was determined to be 0.81 in the research of Ebrahimian et al. In the present study, the reliability of this questionnaire was determined to be 0.85. To analyze the data of the present study, the statistical method of structural equations was used. The whole process of analyzing quantitative research data was performed in SPSS software version 20 and PLS version 2.

Results: According to the level of t-relationships, it was found that financial health affects the culture of Compliance by 0.573. The results also showed that mental health has an effect on compliance culture of 0.398. Selected indicators were used to evaluate the fit of the research model. And the results showed that all three components of mental health, financial health, and culture of tax compliance are in good condition (Table 1). Fornell and Locker methods were used to investigate the divergent visibility, which shows that the second root of each structure's mean extracted variance values is greater than the correlation values of that structure with other structures (Table 2). Considering that the desired value of this index is higher than 0.32, it can be said that the value of the Q2 index in the identified factors is in a favorable situation (Table 3). Considering that the desired value of the GOF index is higher than 0.36, it can be stated that the value of this index is in a favorable position in the variable of compliance culture. According to the results of the model fit index, it was found that the research model has a good fit in all indicators (Table 4).

Conclusion: The present study found that mental health has a substantial and influential role in citizens' culture of tax compliance. Improving the level of health as one of the indicators of the development of countries has a vital role in improving the health, cultural and social status of individuals. This issue has led to attention to various aspects of health and efforts to improve it as essential and critical goals. Improving health can have positive effects in other areas of humanity and affect all levels of society. Among the broad field of health, mental health has always been discussed as one of the most critical and critical pillars of health. Investing in improving mental health can improve citizens' tax compliance culture to a desirable level. In other words, mental health causes people to identify environmental norms well and make reasonable efforts to respond. This has led citizens to better understand the need for tax issues through mental health benefits and have a good level of a tax compliance culture. Financial health seems to reduce some immoral activities, including corruption. In other words, financial health provides the basis for controlling corruption and preventing unethical financial behaviors. This issue has led to financial health, creating a platform for developing a culture of tax compliance of citizens. Financial health creates capacities among individuals, which causes the culture of tax compliance of citizens to improve. According to the present study results, it is suggested that evaluation systems be established in the field of mental health and financial health to assess the situation of citizens in this field. The results confirm the impact of mental health on financial health and the culture of tax compliance on taxpayers. According to the research results and the importance of taxes on the one hand and the role of health in various dimensions of society, on the other hand, it is suggested that officials pay special attention to the mental health of taxpayers.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Zanganeh A, Samiee R, Didekhani H, Mostaghimi MR. Explaining the structural relationships between mental health, financial health and the culture of tax compliance. *Razi J Med Sci.* 2021;28(3):257-264.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

مقدمه

سلامت به عنوان یک دغدغه همواره مدنظر بوده است و ابعاد مربوط به آن روز به روز در حال گسترش می‌باشد (۱). یکی از مسائل مهم در حوزه سلامت، سلامت روان و سلامت مالی می‌باشد. سلامت روان به عنوان یکی از مسائل کلیدی در حوزه فردی نقش مهمی در عملکرد ذهنی و رفتاری افراد دارد (۲). سازمان جهانی بهداشت سلامت روانی را این‌گونه تعریف نموده است: قابلیت ارتباط موزون و هماهنگ با دیگران، تغییر و اصلاح محیط فردی و اجتماعی و حل تضادها و تمایلات شخصی به‌طور عادلانه، منطقی و مناسب (۳). دانستن ویژگی‌های افراد سالم و افرادی که دارای اختلالات روانی هستند جهت تشخیص کمک‌کننده است (۴). اهمیت سلامت روان سبب گردیده است تا اهمیت آن در بهبود سیاست‌گذاری‌های مختلف همواره مدنظر باشد. بهبود و ارتقا سلامت روان سبب می‌گردد تا وضعیت ذهنی و رفتاری افراد همواره تحت شعاع قرار گیرد. به عبارتی سرمایه‌گذاری در راستای بهبود سلامت روان می‌تواند به بهبود وضعیت ذهنی و رفتاری افراد منجر گردد (۵).

امروزه از سلامت روان در حوزه‌های مختلفی استفاده شده است و از ارزیابی آن در جهت شناسایی علل رفتارهای مثبت و منفی در میان افراد و گروه‌های مختلف استفاده شده است (۶). تأثیرگذاری سلامت روان در تمامی جوانب فردی سبب گردیده است تا از آن به عنوان یک متغیر تأثیرگذاری در مباحث فردی مشخص گردد (۷). ارتقا سلامت روان نقش مهمی در پیشگیری از رفتارهای پرخطر در میان افراد دارد. به عبارتی با مدیریت سلامت روان و بهبود جنبه‌های مختلف آن می‌توان امید داشت که افراد رفتارهایی در چارچوب ارزش‌ها، هنجارها و استانداردهای جامعه انجام دهند. این مسئله ناشی از کارکردهای سلامت روان در رشد قابلیت‌های روانی افراد می‌باشد که توانسته است تا به تکامل ذهنی و جسمی افراد کمک نماید (۸).

دیگر متغیر مورد بررسی در تحقیق حاضر سلامت مالی می‌باشد. امروزه بروز فساد به عنوان یکی از پدیده‌های بشری توانسته است، مشکلات عمده‌ای را برای جوامع مختلف ایجاد نماید (۹). انضباط مالی، قوی‌ترین بال توسعه اقتصادی کشور در شرایط موجود

اقتصادی کشور می‌باشد و در عصر حاضر از ضروری‌ترین کارکردهای یک نظام حکومتی برای ارتقا نظام سلامت اداری و مبارزه با فساد، ایجاد بستر لازم برای انضباط و سلامت مالی و پاسخ‌گویی از طریق ارائه اطلاعات شفاف به جامعه محسوب می‌شود (۱۰). سلامت مالی در جهت پاسخ به شفافیت‌های مالی، نبود فساد مالی و کاهش رفتارهای نامناسب مالی شکل گرفته است (۱۱). سلامت مالی اشاره به رعایت استانداردها و قوانین محلی، ملی و بین‌المللی در حوزه تجارت دارد. سلامت روان به عنوان یکی از مسائل مهم در جوامع امروزی نقش مهم و تأثیرگذاری بر بروز رفتارهای ناهنجارانه داشته است. به صورتی که افزایش سلامت مالی توانسته است به عنوان یک نیروی درونی سبب بهبود رفتارهای افراد در مسائل مالی نماید و کاهش سلامت مالی به عنوان یک محدودیت قوی سبب بروز فساد و بی‌هنجاری در رفتارهای مالی افراد گردد (۱۲).

با توجه به گسترده مبادلات مالی در جوامع امروزی، بهره‌گیری از سلامت مالی می‌تواند به سالم‌سازی روابط مالی منجر گردد. به عبارتی امروزه کشورهایی که دارای سطح مطلوبی از سلامت مالی می‌باشند، توانسته‌اند آمارهایی پایینی را از فساد از خود برجای گذارند (۱۳). کارکردهای سلامت مالی در بهبود وضعیت مالی کشورها سبب گردیده است تا محققان مختلفی سعی در ظرفیت‌های سلامت مالی و راهکارهای بهبود آن در حوزه سازمانی و فردی داشته باشد (۱۴). بهبود قابلیت‌های سلامت مالی سبب گردیده است تا بهبود آن در میان افراد و گروه‌ها به عنوان یک دغدغه جدی مورد توجه سیاست‌گذاران قرار گیرد (۹).

بهره‌گیری از سلامت روان و سلامت مالی به عنوان یک مسئله مهم همواره در حوزه‌های مختلفی مورد استفاده قرار گرفته است. استفاده از ظرفیت‌های سلامت روان و سلامت مالی سبب گردیده است تا ضرورت بررسی نقش این متغیرها در بهبود فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان درک گردد. بهبود فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان به عنوان یک مسئله مهم در بهبود وضعیت مالیاتی هر کشوری، نقش مهمی در توسعه و سازندگی جوامع دارد؛ به صورتی که امروزه بهبود فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان به عنوان یک ضرورت

(Anxiety) و بی‌خوابی (سؤالات ۸ تا ۱۴)، نارسا کنش وری اجتماعی (Social withdrawal) (سؤالات ۱۵ تا ۲۱) و افسردگی (Depression) (سؤالات ۲۲ تا ۲۸). در بررسی چن (Chan, D. W) و چن (Chan, T. S. C) جهت بررسی روایی همزمان از پرسش‌نامه چند جنبه‌ای مینه سوتا استفاده نمودند و به ضریب همبستگی ۰/۵۴ دست یافتند. کالمن (Kalman, T. P)، ویلسون (Wilson, P. G) و کالمن (Kalman, C. M) دو پرسش‌نامه سلامت عمومی و مقیاس ناامیدی بک را اجرا نمودند و ضریب روایی همزمان ۰/۶۹ را گزارش نمودند. در بررسی گلدبرگ و ویلیامز (Williams, P)، اعتبار تصنیفی برای کل پرسش‌نامه را ۰/۹۵ گزارش کردند. ثبات درونی را با روش آلفای کرونباخ در مطالعه چن و کی یس (Keyes, S)، گزارش شده است (به نقل از فتحی آشتیانی، ۱۳۸۹). در تحقیق حاضر میزان پایایی این پرسش‌نامه ۰/۸۷ مشخص گردید.

پرسش‌نامه سلامت مالی: جهت بررسی سلامت مالی از پرسش‌نامه روسمن و همکاران استفاده شد. این پرسش‌نامه در ۱۲ سؤال به بررسی سلامت مالی افراد می‌پردازد. سؤالات این پرسش‌نامه سعی در بررسی وضعیت سلامت مالی افراد و گروه‌ها دارد. میزان پایایی این پرسش‌نامه در تحقیق روسمن و همکاران ۰/۸۹ مشخص گردید. در تحقیق حاضر میزان پایایی این پرسش‌نامه ۰/۸۲ مشخص گردید.

پرسش‌نامه فرهنگ تمکین مالیاتی: جهت بررسی فرهنگ تمکین مالیاتی از پرسش‌نامه ابراهیمیان و همکاران استفاده شد. این پرسش‌نامه در ۷ سؤال به بررسی فرهنگ تمکین مالیاتی افراد می‌پردازد. سؤالات این پرسش‌نامه سه مؤلفه شامل تمکین در ثبت نام (۲ سؤال)، تمکین در گزارش دی (۲ سؤال) و تمکین در پرداخت (۳ سؤال) را مورد سنجش قرار دادند. میزان پایایی این پرسش‌نامه در تحقیق ابراهیمیان و همکاران ۰/۸۱ مشخص گردید. در تحقیق حاضر میزان پایایی این پرسش‌نامه ۰/۸۵ مشخص گردید. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از روش آماری معادلات ساختاری استفاده گردید. تمامی روند تجزیه و تحلیل داده‌های کمی پژوهش در نرم‌افزارهای اس پی اس (SPSS) نسخه ۲۰ و پی ال اس (PLS) نسخه ۲ انجام گرفت.

مدنظر محققان حوزه‌های مختلفی قرار گرفته است. با توجه به کارکردهای سلامت روان و سلامت مالی در حوزه‌های رفتاری و نگرشی افراد، کارکردهای این متغیرها در برخی مسائل از جمله فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان مورد اجماع علمی و نظری محققان قرار نگرفته است. این مسئله سبب گردیده است تا خلأ تحقیقاتی در این خصوص ایجاد گردد و نقش سلامت روانی و سلامت مالی بر فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان شفاف نباشد. از طرفی با توجه به ظرفیت‌های سلامت روان و سلامت مالی، به نظر می‌رسد این متغیرها می‌توانند به واسطه نفوذ بر وضعیت ذهنی افراد و ارتقا وضعیت انگیزشی آنان سبب بهبود فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان گردد. این مسئله سبب گردیده است تا خلأ پژوهشی در این حوزه ایجاد گردد. لذا، تحقیق حاضر با هدف تبیین روابط ساختاری سلامت روانی، سلامت مالی و فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان سعی در رفع این خلأ تحقیقاتی داشت. با این توجه سؤال اصلی تحقیق حاضر این می‌باشد که آیا سلامت روانی و سلامت مالی بر فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان تأثیرگذار می‌باشد؟

روش کار

پژوهش حاضر از نوع، پژوهش‌های کاربردی می‌باشد که به صورت میدانی انجام گردید. روش پژوهش حاضر از نظر روش گردآوری داده‌ها پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی مودی مالیاتی شهر گرگان بودند که اطلاعات دقیقی از تعداد آنان در دسترس نبود. بر حسب فرمول حجم نمونه کوکران در شرایط نامشخص بودن حجم جامعه، تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه تحقیق مشخص شدند. پس از پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های تحقیق تعداد ۳۷۰ پرسش‌نامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار تحقیق شامل سه پرسش‌نامه بود.

پرسش‌نامه سلامت روان: جهت بررسی سلامت روان از پرسش‌نامه سلامت روان (عمومی) استفاده شد. پرسش‌نامه سلامت عمومی توسط گلدبرگ (Goldberg, D) در سال ۱۹۷۲ ساخته شده است و دارای ۲۸ ماده و ۴ زیر مقیاس است: خرده مقیاس نشانه‌های جسمانی (Somatic symptoms) (سؤالات ۱ تا ۷)، اضطراب

یافته‌ها

جدول شماره ۱ خلاصه مدل پژوهش را به نمایش گذاشته است.

با توجه به میزان تی روابط مشخص گردید که سلامت مالی بر فرهنگ تکمین تأثیری به میزان ۰/۵۷۳ دارد. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که سلامت روان بر فرهنگ تکمین تأثیری به میزان ۰/۳۹۸ دارد. به منظور بررسی برازش مدل پژوهش از شاخص‌های منتخب استفاده گردید؛ و نتایج نشان داد هر سه مؤلفه سلامت روانی، سلامت مالی و فرهنگ تکمین مالیاتی از وضعیت مطلوبی برخوردارند.

به منظور بررسی روایی و اگر از روش فورنل و لاکر (Fornell-Larcker) استفاده شد. جدول ۲ نتایج روایی و اگر با استفاده از روش فورنل و لاکر را نشان می‌دهد. همان‌طور که نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد، ریشه دوم مقادیر میانگین واریانس استخراجی هر سازه بزرگ‌تر از مقادیر همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر می‌باشد. به جدول شماره ۳ نتایج مربوط به شاخص Q2 را نشان می‌دهد.

با توجه به اینکه میزان مطلوب این شاخص بالاتر از ۰/۳۲ می‌باشد، می‌توان چنین اعلام داشت که میزان شاخص Q2 در عوامل شناسایی شده در وضعیت مطلوبی قرار دارد. جدول شماره ۴ نتایج مربوط به شاخص برازش کلی مدل (GOF) را نشان می‌دهد.

با توجه به اینکه میزان مطلوب شاخص GOF بالاتر از ۰/۳۶ می‌باشد، می‌توان چنین اعلام داشت که میزان این شاخص در متغیر فرهنگ تکمین در وضعیت مطلوبی قرار دارد. با توجه به نتایج مربوط به شاخص برازش مدل، مشخص گردید که مدل پژوهش در تمامی شاخص‌ها از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد.

بحث

توجه به سلامت به عنوان یکی از مسائل مهم و کلیدی همواره مورد توجه جوامع پیشرفته بوده است. ارتقا سطح سلامت به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی کشورها نقش مهمی در روند بهبود وضعیت بهداشتی، فرهنگی و اجتماعی افراد دارد. این مسئله سبب گردیده است تا توجه به جنبه‌های مختلف

جدول ۱- خلاصه مدل پژوهش

روابط	تأثیر	تی	سطح معناداری
سلامت مالی بر فرهنگ تکمین	۰/۵۷۳	۸/۲۱۶	۰/۰۰۱
سلامت روان بر فرهنگ تکمین	۰/۳۹۸	۵/۴۹۸	۰/۰۰۱

جدول ۲- شاخص‌های برازش

سلامت روان	سلامت مالی	فرهنگ تکمین
۰/۶۸۵	۰/۷۰۰	۰/۷۰۷
۰/۳۱۰	۰/۱۹۸	۰/۲۵۱

جدول ۳- شاخص Q2

متغیر	SSE	SSO	Q2 = 1-SSE/SSO
سلامت روان	۴۳۵/۴۴۷	۷۰۱/۰۰۰	۰/۳۷۹
سلامت مالی	۴۲۸/۵۴۰	۶۹۸/۰۰۰	۰/۳۸۷
فرهنگ تکمین	۴۲۵/۳۰۰	۷۲۴/۰۰۰	۰/۴۱۳

جدول ۴- شاخص GOF

متغیر	مقادیر اشتراکی	R2	مقادیر اشتراکی
فرهنگ تکمین	۰/۴۳	۰/۹۰	۰/۶۲۲

شهروندانی به واسطه کسب فواید ناشی از سلامت روان، نیاز به مسائل مالیاتی را خوب درک نمایند و از سطح فرهنگ تمکین مالیاتی مناسبی برخوردار باشند.

تحقیق حاضر همچنین مشخص نمود که سلامت مالی بر میزان فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان نقش معناداری دارد. به عبارتی بهبود سلامت مالی در میان شهروندان سبب گردیده بود تا میزان فرهنگ تمکین مالیاتی آنان بهبود یابد. بیگسی و همکاران در تحقیق خود مشخص نمودند که سلامت مالی به عنوان یکی از شاخص‌های مهم، نقش مهمی در روند بهبود رفتارهای اخلاقی در میان افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها دارد (۱۹). کسندزوا و همکاران نیز مشخص نمودند که سلامت روان سبب می‌گردد تا فرهنگ برخی فعالیت‌های مالیاتی در شرکت‌ها بهبود یابد (۲۰). با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات بیگسی و همکاران و کسندزوا و همکاران در این خصوص همخوان می‌باشد (۱۹ و ۲۰). به نظر می‌رسد سلامت مالی سبب می‌گردد تا برخی فعالیت‌های غیراخلاقی از جمله فساد در میان افراد کاهش یابد. به عبارتی سلامت مالی زمینه را جهت کنترل فساد و جلوگیری از رفتارهای غیراخلاقی مالی را فراهم می‌آورد. این مسئله سبب گردیده است تا سلامت مالی سبب ایجاد بستری در جهت توسعه فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان می‌گردد. سلامت مالی ظرفیت‌هایی را در میان افراد ایجاد می‌نماید که به واسطه این ظرفیت سبب می‌گردد تا میزان فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان بهبود یابد.

با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌شود تا سامانه‌های ارزیابی در امور مالیاتی در حوزه سلامت روان و سلامت مالی ایجاد گردد تا بدین‌وسیله بتوان ارزیابی از وضعیت شهروندان در این حوزه داشته باشند. همچنین پیشنهاد می‌شود تا برنامه‌های آموزشی در جهت توسعه سلامت روان و سلامت مالی در میان افراد ایجاد گردد. نهایتاً پیشنهاد می‌شود تا محتوای آموزشی در جهت افزایش دانش و آگاهی افراد در حوزه سلامت روان و سلامت مالی در میان افراد ایجاد گردد. از طرف دیگر از جمله محدودیت‌های تحقیق حاضر عدم کنترل شرایط روحی و روانی پاسخ‌دهندگان هنگام تکمیل پرسش‌نامه‌ها بود که ممکن است بر نتایج تحقیق

سلامت و تلاش جهت بهبود آن به عنوان اهداف مهم و کلیدی مدنظر قرار گیرد. بهبود سلامت می‌تواند آثار مثبتی در سایر حوزه‌های بشری داشته باشد و تمامی سطوح جامعه را تحت شعاع قرار دهد. در میان حوزه گسترده سلامت، سلامت روان به عنوان یکی از ارکان مهم و کلیدی سلامت همواره مورد بحث بوده است. در جامعه امروزی به دلیل نوع روابط انسانی و فضای خاص جامعه، روز به روز بر میزان افرادی که به نوعی به یکی از بیماری‌های روانی دچار می‌شوند، افزوده می‌گردد. حفظ سلامت روانی یکی از مهم‌ترین اهداف زندگی به شمار می‌آید. علم و تکنولوژی در قرن حاضر به‌صورت شگرفی پیشرفت داشته که با این وجود نتوانسته است در ایفای نقش خود در ارتقای سلامت روان به‌طور کامل مؤثر باشد. تحقیق حاضر مشخص گردید که سلامت روان نقش مهم و تأثیرگذاری بر فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان دارد. با این توجه سرمایه‌گذاری در جهت بهبود سلامت روان می‌تواند میزان فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان را به سطح مطلوبی بهبود داد.

مک‌لیود و همکاران، هاستینگ و برون در تحقیق خود مشخص نمودند که توجه به سلامت روان می‌تواند آثار مطلوب در وضعیت رفتاری افراد داشته باشد (۱۵) و (۱۶). جون و همکاران و هونت و ایزنبرگ نیز اشاره داشتند که بهبود سلامت روان سبب ارتقا سطح پاسخگویی افراد به هنجارها و قوانین می‌گردد. به عبارتی بهبود سطح سلامت روان می‌تواند به واسطه تأثیرگذاری بر وضعیت ذهنی و نگرشی افراد سبب گردد تا رفتارهای افراد را تحت شعاع قرار دهد (۱۷ و ۱۸). با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات مک‌لیود و همکاران، هاستینگ و برون، جون و همکاران و هونت و ایزنبرگ در این خصوص همخوان می‌باشد (۱۵-۱۸). به نظر می‌رسد ظرفیت‌های سلامت روان در روند توسعه رفتارهای فردی و بهبود پاسخگویی افراد در خصوص استانداردها و هنجارهای محیطی سبب گردیده است تا آنان از سطح مطلوب‌تری از منظر فرهنگ تمکین مالیاتی شهروندان برخوردار باشند. به عبارتی سلامت روان سبب می‌گردد تا افراد هنجارهای محیطی را به‌خوبی شناسایی نمایند و در جهت پاسخ به آن تلاش مناسبی را داشته باشند. این مسئله سبب گردیده است تا

12. Lebanon NH. How well does a single question about health predict the financial health of Medicare managed care plans? *Effect Clin Pract.* 1999;2(2):56-62.

13. González F. Creditor rights, financial health, and corporate investment efficiency. *North Am J Econ Fin.* 2020; 51:100873.

14. Irvine H, Ryan C. The financial health of Australian universities: policy implications in a changing environment. *Account Aud Account J.* 2019.

15. McLeod JD, Uemura R, Rohrman S. Adolescent mental health, behavior problems, and academic achievement. *J Health Soc Behav.* 2012;53(4):482-497.

16. Hastings RP, Brown T. Behavior problems of children with autism, parental self-efficacy, and mental health. *Am J Ment Retard.* 2002;107(3):222-232.

17. Jun ER, Kim SH, Cho YJ, Kim YA, Lee JY. The influence of negative mental health on the health behavior and the mortality risk: analysis of Korean Longitudinal Study of Aging from 2006 to 2014. *Korean J Fam Med.* 2019;40(5):297.

18. Hunt J, Eisenberg D. Mental health problems and help-seeking behavior among college students. *J Adolesc Health.* 2010;46(1):3-10.

19. Bigsby E, Seitz HH, Halpern SD, Volpp K, Cappella JN. Estimating acceptability of financial health incentives. *Health Educ Behav.* 2017;44(4):513-518.

20. Ksendzova M, Donnelly GE, Howell RT. A brief money management scale and its associations with personality, financial health, and hypothetical debt repayment. *J Fin Counsel Plan.* 2017;28(1):62-75.

تأثیرگذار باشد.

نتیجه گیری

نتایج تایید کننده تاثیر سلامت روان بر سلامت مالی و فرهنگ تمکین مالیاتی بر مودیان مالیاتی می باشد. با توجه به نتایج تحقیق و اهمیت مالیات از یک طرف و نقش سلامت در ابعاد مختلف جامعه از طرف دیگر پیشنهاد می شود مسئولین به سلامت روانی مودیان توجه ویژه ای داشته باشند.

References

1. Levecque K, Anseel F, De Beuckelaer A, Van der Heyden J, Gisle L. Work organization and mental health problems in PhD students. *Res Policy.* 2017;46(4):868-879.
2. Lai J, Ma S, Wang Y, Cai Z, Hu J, Wei N, et al. Factors associated with mental health outcomes among health care workers exposed to coronavirus disease 2019. *JAMA.* 2020;3(3):e203976-e203976.
3. World Health Organization. Department of Mental Health, Substance Abuse, World Health Organization, World Health Organization. Department of Mental Health, Substance Abuse. Mental Health Evidence, & Research Team. *Mental health atlas 2005.* World Health Organization.
4. Pilgrim D. *Key concepts in mental health.* SAGE Publications Limited. 2019.
5. Zeanah CH. (Ed.). *Handbook of infant mental health.* Guilford Publications. 2018.
6. Mikkelsen K, Stojanovska L, Polenakovic M, Bosevski M, Apostolopoulos V. Exercise and mental health. *Maturitas.* 2017;106:48-56.
7. Schaefer JD, Caspi A, Belsky DW, Harrington H, Houts R, Horwood LJ, et al. Enduring mental health: prevalence and prediction. *J Abnorm Psychol.* 2017;126(2):212.
8. Barry MM, Clarke AM, Petersen I, Jenkins R. (Eds.). *Implementing mental health promotion.* Springer Nature. 2019.
9. Koijen RS, Philipson TJ, Uhlig H. Financial health economics. *Econometrica.* 2016;84(1):195-242.
10. Taheri M. Identification and ranking of indicators for measuring financial and administrative health, International Conference on Futurology, Humanities and Development, Malaysia, Iran New Education Development Center (METANA). 2016.
11. Chen R, Wong KA. The determinants of financial health of Asian insurance companies. *J Risk Insurance.* 2004;71(3):469-499.